

Därför att bra film rör och berör.

FILMNYTT

HÖSTTERMINEN 2020

FilmNytt presenterar kommande releaser på den institutionella marknaden. Filmer att visa i skolan, på arbetsplatser, vårdinrättningar, bibliotek, filmklubbar... Och filmer för skolbio!

**H IS FOR
HAPPINESS**

PERFECT 10

KLASSISKA MÄSTERVERK

MEDAN VI FALLER · WENDY

HYLLADE DOKUMENTÄRER

BUDDHA IN AFRICA · SCHEME BIRDS

EFTERFRÅGADE FESTIVALFAVORITER

ALBA · ANINA · BOYITA · GULDBUREN

FILMNYTT HT 2020

FILMNYTT KOMMER UT VID
RESPEKTIVE TERMSSTART,
I JANUARI OCH AUGUSTI.

POSTADRESS
FILMCENTRUM/FILMNYTT
BREDGRÄND 2
111 30 STOCKHOLM

E-POST
PRESS@FILMCENTRUM.SE
ADMINISTRATION, BESTÄLLNING
DISTRIBUTION@FILMCENTRUM.SE

TRYCK
GRAFISKA PUNKTEN, VÄXJÖ

Kvällarna blir kortare och naturen byter färgpalett även detta mörka år, som annars inte blev vad vi hade väntat. Ett jobbigt och utmanande år, när lite kunnat tas förgivet. Ett år med mycket saknad.

Vi har alltid påmint om vikten av samtal och att adressera det som är jobbigt. Vi påminner också alltid om filmmediets unika användbarhet för de samtalen. Film låter oss dela erfarenheter, byta perspektiv och se oss själva i andra. En filmupplevelse kan på kort tid ge gruppen en kraftfull gemensam referenspunkt. Vi lånar av oss själva för att förstå filmens karaktärer, men väljer samtidigt hur mycket av det privata vi vill dela med andra. Filmupplevelsen blir en påminnelse om likhet och en plats där vi kan känna närhet till andra, samtidigt som vi inbjuds att betrakta oss själva utifrån. Det är starkt.

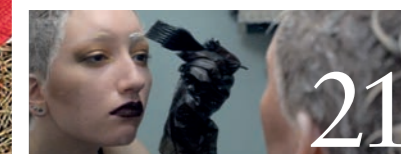
Förra terminens stora publikfavorit blev inte oväntat *Tito och fåglarna*, som med kuslig tajming skildrar en epidemi och människors rädsla. Titeln har på begäran nu blivit utgångspunkt för filmpedagogiskt projektarbete.

Black Lives Matter-protesterna i våras sammanföll med nyreleasen av den skrämmande aktuella kultklassikern *Medan vi faller*, som nu erbjuds till skolor och institutioner. Diskutera vad tolkningsföreträde och strukturell rasism innebär och missa inte denna pärla!

I höstens FilmNytt kan du läsa om våra nya skolbiotitlar, *H is for Happiness* och *Perfect 10* – båda aktuella på årets BUFF – och hur filmerna kan visas på bio, i klassrum och i hemmiljö, beroende på vilken undervisnings-situation som väntar. Vi presenterar också *Wendy*, den efterlängtrade Peter Panberättelsen från regissören bakom *Beasts of the Southern Wild*, Benh Zeitlin.

Efterlängtat och tillika sedan länge efterfrågat är spanskspråkiga filmer. Vi är därför glada att nu i höst kunna presentera några av de främsta latinamerikanska festivalfavoriterna för barn och ungdom! ¡Diviertete!

Slutligen slår vi ett slag för ögonöppnande *Buddha in Africa* och finstämda *Scheme Birds* – två varma dokumentärer att omfamna när hösten knackar på.

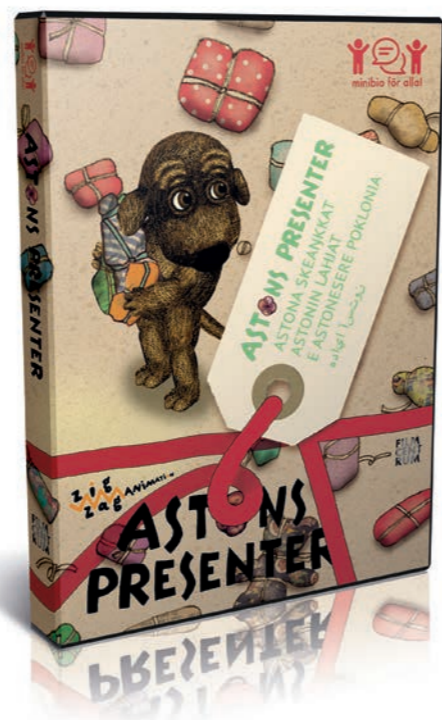
ALBA	13	MINIBIO	4
ALLTID AMBER	21	SKAPANDE SKOLA & FILM- PEDAGOGISK PROJEKTVERKSAMHET	6
ANINA	5	MRF – FILMFESTIVAL FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	14
BOYITA – SISTA SOMMAREN	9	GLOBALA MÅLEN MED FILM	22
BUDDHA IN AFRICA	19	FÖREGÅENDE TERMINS TOPPLISTOR	27
GULDBUREN	17		
H IS FOR HAPPINESS	7		
IDOMENI	20		
INLAND	25		
MEDAN VI FALLER	16		
NÄR SJÄLEN DARRAR	21		
PAPICHA	25		
PERFECT 10	10		
SCHEME BIRDS	18		
SHOOMS OTROLIGA RESA	4		
THE PAINTED BIRD	25		
WENDY	12		
WOMAN	21		
ÖVERSÄTTARNA	25		

Minibio startade som ett språkutvecklingsprojekt för de yngsta barnen; hur kan film och rörlig bild påverka språket och stimulera intresset för det skrivna ordet? Minibio syftar också till att erbjuda kvalitetsfilm för barn i åldrarna 2-6 år, öka intresset för film som medium för små barn och att utveckla former och metoder för filmvisningar som är anpassade till de minsta barnens utveckling och förutsättningar. Flera av karaktärerna känner barnen kanske redan – de flesta Minibiofilmer baseras nämligen på populära barnböcker! Nu – äntligen – fortsätter vår utveckling av språkutvecklingen (!). Fem av våra mest uppskattade Minibio-titlar (eller egentligen nio av dem, eftersom *Snuttefilm* är en kortfilmssamling med fem olika filmer) har nu tillgängliggjorts på arabiska, meänkieli, nordsamiska och romani arli!

Tänk att få höra Emil i Lönneberga fundera ut hyss på arabiska, lilla Ida prata med hönsen på meänkieli, Aston fira födelsedag på nordsamiska och "Jaguaren" läsas på romani arli! Eller tvärtom – alla filmer finns på alla språk!

Precis som alla våra andra Minibio-filmer har de versionerade titlarna handledningsmaterial som diskuterar filmens ämnen och ger exempel på lekar, rim, ramsor och övningar utifrån berättelsen. Det betyder att vi nu stoltserar med hela 20 nya små Minibio-filmhandledningar! En för varje film och varje språk.

Shooms otroliga resa (L'odyssée de Choum)

Efter den stora stormen separeras Shoom från sitt syskon men ger inte upp jakten på att återförenas och hitta ett nytt hem.

JULIEN BISARO. BELGIEN, FRANKRIKE 2018. 26 MIN.
TAL: SVENSKA TEXT: -
RELEASE: TBA (VOD)
REK. FRÅN: F

Anina

Den lovprisade egensinniga animationsfilmen *Anina* har fått både publik och kritiker på fall. *Anina* är en uppfriskande och smart historia i en välpaketerad och överraskande form!

Internationellt återkommer filmen föga förvånande på topplistorna över spanskspråkiga barnfilmer, där den hyllas för sina underfundigheter och sin förmåga att gestalta och skapa spänning kring intrigen. Berättelsen utspelar sig huvudsakligen i och kring en skola och berör klassiska ämnen som identitet och självbild, mobbning och konflikthantering. Ändå är filmen oförutsägbart och fängslande, från bör-

jan till slut. *Anina* lyckas balansera det lågmälda och det storslagna och ger oss en filmupplevelse med olika ingångar för olika åldersgrupper. För en spanskspråkig barngrupp är filmen en tacksam skattkista redan kring skolstarten, medan en läsande publik får utbyte av innehållet från åk 2-3.

Vad är det att vara trygg i sig själv? Hur blir man det? Varför är någon dum mot en annan? Vad är empati och hur utvecklas den? Hur är de vuxna i filmen? Vad var syftet med rektorns bestraffning? "Språk är makt" sägs det – stämmer det? Skadar ord? Hur är pennan mäktigare än svärdet?

Anina (Anina)

Anina Yatay Salas gillar verkligen inte sitt namn. Hennes namn består av tre palindrom som alltså blir detsamma fram- och baklänges. Det är så illa att hon blir retad för det och Anina agerar utåt. En dag hamnar hon i konflikt med sin ärkefiende Yisel och rektorn utdelar en märklig bestraffning som får tillvaron på kant...

Anina är en charmig och underfundig historia med ett eget imponerande berättarspråk – en liten pärla både för spanskspråkiga barn och andra.

ALFREDO SODERGUIT. URUGUAY 2013. 80 MIN.
TAL: SPANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.10.28 (VOD, DVD)
REK. FRÅN: ÅK 1 FILMHANDLEDNING KOMMER!

VÄNSKAP · MOBBNING · IDENTITET OCH SJÄLVBILD

Visste du att ...

Latinamerikanska barn- och ungdomsfilmerna håller hög **kvalitet** och blir ofta referenspunkter för internationell festivalpublik.

Spanska är världens näst största språk, sett till modersmål.

Spanska är det språk som lockar **flest svenska skolelever**. Av eleverna som läser moderna språk inom språkvalet i årskurs 9 är det 99,7 procent som läser något av språken spanska, tyska eller franska. **Mer än hälften** läser spanska och andelen har ökat under de senaste 10 åren, enligt Skolverkets promemoria "Elever och skolenheter i grundskolan läsåret 2018/19". Spanska är **också ett av de största språken inom modersmålsundervisningen**, som i Sverige omfattar undervisning i 168 olika språk.

Se, reflektera, skapa: kreativt filmarbete utifrån dagsaktuella ämnen

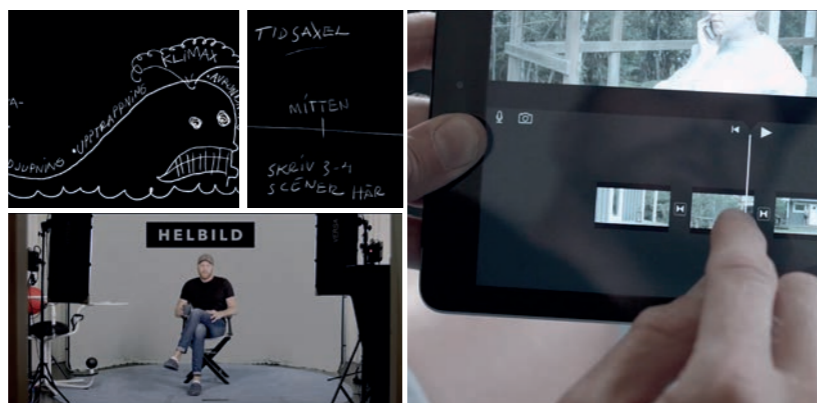
Tito och fåglarna var öppningsfilm på Göteborg Filmfestivals barnupplaga förra året. Det är en stark, klok samtids saga kring många dagsaktuella ämnen – och med ett lyckligt slut. En nog så viktig påminnelse.

- Filmvisning, teori och eget praktiskt skapande, för exempelvis **Skapande skola**.
- Eleverna arbetar i filmteam med olika moment och funktioner i gemensamma filmprojekt, med valfritt perspektiv på **hållbarhet**.
- Både film, föreläsningar och handledning kan erbjudas **online**, om skolan har restriktioner kring besök i verksamheten eller utvecklingen kring covid-19 så påbjuder.

FilmCentrum är en av landets största förmedlare av verksamhet inom ramen för Skapande skola. Årligen förmedlas hundratals projekt till skolor och kommuner i hela landet.

Att träna sin perception och sitt kritiska tänkande i förhållande till andras konstverk må vara en både krävande och givande form av skapande. Analytiska färdigheter, kännedom om berättartekniska grepp och den meningsskapande processen ("tolkning") är central för visuell läskunnighet – men våra filmpedagogiska paket betonar nu också ännu mer det grundläggande **egna konstnärliga skapandet**.

Vi tror på barns kapacitet och klokhet och vi tror på att ge dem uttrycksmedel. Vi ser också konstnärligt skapande som ett sätt att kanalisera energi, och som en kraftfull motvikt till uppgiven "klimatångest". Uppmuntra MIK, handlingskraft och engagemang med lustfyllt och stimulerande filmarbete!

Teori och praktik går hand i hand när eleverna ska göra sina egna filmer.

Vi har beprövade färdiga paket – men kan alltid utforma omarbetade upplägg utifrån skolans / kommunens önskemål.

Tips! Låt arbetet bli startskott för en egen återkommande filmfestival, kring ett ämne eleverna väljer själva. Efter genomgången projekt har de färdigheter nog att både analysera andras verk och skapa egna filmer. Det kan vara ett givande inslag i fler undervisningsämnen och för fler elever på skolan! Glöm inte att boka in regissörsbesök från FilmCentrum – vi förmedlar frågestunder och föreläsningar både på plats i skolan och digitalt online!

H is for Happiness

H is for Happiness skulle ha öppnat barn- och ungdomsfilmfestivalen BUFF i Malmö i mars i år. Till följd av corona blev BUFF istället framskjutet och *H is for Happiness* kommer att öppna en mindre upplaga av festivalen under hösten. En något mindre festival alltså – men en lika värdig öppningsfilm! *H is for Happiness* är den färgstarka, lättsamma och uppiggande filmkaramell alla femteklassare behöver i höst!

Den ohämmade idésprutan Candice har för vana att tilltala alla med för- och efternamn och med sin nyvunne vän Douglas Benson går hon sin egen

väg. Med fötterna på jorden och huvudet högt bland molnen tar de två med filmpubliken in i ett eget universum. Kanske just det universum varifrån "Douglas Benson from Another Dimension" kommer. För inte var det väl så att han bara föll från ett helt vanligt träd? Han förklarar själv hur han rört sig mellan olika verkligheter och har utforskat dimensionerna, gravitationskraften och träffat personer i vita rockar...

Tankarna leder till både Wes Anderson (inte minst *Girl Asleep*) och Jean-Pierre Jeunets *T.S. Spivets fantastiska resa* men filmen är helt sin egen.

H is for Happiness (H is for Happiness)

12-åriga Candice har förlorat sin lillasyster och försöker få tillbaka glädjen i sin sorgedrabade familj. Inget är sig likt sedan systerns död och i skolan får Candice en ny vän. Tillsammans försöker de med gränslös optimism och fantasi få Candice mamma och pappa glada igen.

H is for Happiness är en humoristisk film baserad på boken *My Life As An Alphabet*.

JOHN SHEEDY. AUSTRALIEN 2019. 96 MIN.
TAL: ENGLSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.08.23 (DVD, VOD, DCP/SKOLBIO)
REK. FRÅN: ÅK 4

FAMILJ · PSYKISK OHÄLSA OCH TRAUMA · SORG · EXISTENTIELLA FRÅGOR · FILM PÅ BOK

Skolbio HT 2020

2020 kräver sina egna lösningar. FilmCentrum släpper sina nya skolbiotitlar samtidigt för flera visningsfönster för att kunna erbjuda visningsarrangörer flexibla lösningar:

PÅ BIO – Traditionell skolbio. (Utifrån FHM:s rekommendationer.)

I KLASSRUMMET – En egen digital salong som läraren tar med eleven till från klassrummet.

HEMMA – Läraren delar ut biljetter till eleverna som var och en går till digital salong och löser in sin unika biljett.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER GÄLLER ALLA, ALLTID.

Stöd Amnesty på **PG 90 00 72-0**.
Tillsammans gör vi skillnad!
www.amnesty.se

AMNESTY
INTERNATIONAL

Boyita

Skolverket rekommenderar normkritiska förhållningssätt som en integrerad del i skolans likabehandlingsarbete och läroplanerna understryker skolans ansvar att se till att de mänskliga rättigheterna genomsyrar allt arbete på skolan.

Med alla normer som finns kring kön, kroppar och relationer kan det på olika sätt vara svårt att ha en kropp som inte ser ut som eller fungerar som förväntat. Genom tvåkönsnormen kategoriseras det nyfödda barnet som pojke eller flicka. Men kön är mer komplext än att det enbart skulle finnas två separata kategorier och uppdelningen gör att en del människor tvingas in i en kategori som kan vara missvisande.

Sedan förra året, 2019, arbetar RFSL med intersexpersoner som målgrupp.

Det här är några av de punkter RFSL arbetar för i intersexfrågor:

- Att utmana idén om att kroppar och kön bara kan se ut och vara på vissa sätt.
- Att det ska krävas personens samtycke för att få ändra juridiskt kön på en person som föds med intersexvariation.
- Att vårdpersonal ska få utbildning kring intersexfrågor med fokus på intersexpersoners mänskliga rättigheter.
- Att alla intersexpersoner ska ha full tillgång till sin egen medicinska historia.
- Att intersexpersoner får ett fullständigt skydd mot diskriminering.
- Att erbjuda kunskap och stöd till de individer och familjer som behöver det.

Alla intersexpersoner är inte icke-binära och alla organiserar sig inte med hbtq-rörelsen. Intersex handlar om att våra kroppar är olika och det är *Boyita* en nog så stark och viktig påminnelse om.

Läs mer på www.rfsl.se/hbtqi-fakta/intersex

Boyita – sista sommaren (El último verano de la Boyita)

När hennes storasyster går igenom puberteten och får nya obegripliga intressen flyr Jorgelina ut i familjens husvagn, "Boyita". Hon är fortfarande ett barn och på sommaren följer hon med sin pappa till hans ranch på landsbygden. På slättlandet är livet annorlunda och Jorgelina njuter av den bekymmerslösa tillvaron, dammiga ridturer och svalkande bad. Helst vill hon umgås med sin gamla lekkamrat, den några år äldre Mario, som jobbar på ranchen. Men även Mario står inför vuxenblivande och tyngs av arbete och svårigheter. Jorgelina ser hur mörka moln tomar upp sig vid horisonten när förändringens vindar drar in över landskapet.

JULIA SOLOMONOFF. ARGENTINA 2009. 93 MIN.
TAL: SPANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.10.09 (VOD)
REK. FRÅN: ÅK 6 FILMHANDELDNING KOMMER!

IDENTITET OCH SJÄLVBILD · FAMILJ · HBTQI · GENUS · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · ATT BLI VUXEN · SOCIALA FRÅGOR

Perfect 10

Perfect 10 rör sig i en brittisk social-realistisk tradition som ofrånkomligt för tanken till inte minst Andrea Arnolds *Fish Tank*. Även om regissören sannolikt är något trött på jämförelsen så är den hedrande.

För den uppväxande generation som saknar bekantskap med Arnolds verk, lär *Perfect 10* kunna fungera som en egen ny referenspunkt. Berättandet är å ena sidan ungdomligt, i miljöer och med rollprestationer som utan svårighet går hem hos högstadiepubliken, å andra sidan lite välkommet utmanande i sitt tempo. Det är trots attributen inte ett actionspackat manus som driver handlingen framåt, tvärtom är filmen snarare vad man skulle kalla för känslodrivna och behagligt ”lägintensiv”. Eva Riley stannar upp i rummet för att låta kameraarbetet ta plats och fotot samspelar fint och effektivt med karaktärernas känsleregister. Det blir många detaljer och närbilder, men inte omotiverat så.

Själva berättelsen är enkel: Leigh känner sig vilsen och osedd efter sin mammas död och med en pappa som är ointresserad av, eller i bästa fall oförmögen att, kommunicera. När en för henne okänd halvbror dyker upp öppnar sig möjligheten till närhet och bekräftelse, och Leigh inleder ett utforskande av relationens beståndsdelar och mekanismer som svek och tillit.

Filmens titel anspelar förstås på det övergripande behovet av affirmation och det specifika målet för en aspirerande gymnast som Leigh. De två är elegant sammanflätade genom Leighs betraktelser av de andra lagkamraternas mammor som övervakar träningarna från åskådarläktarens fönster. Symboliskt nog är det just där halvbrodern tar plats under filmens slutgiltiga kulmen. Han är inte som de andra gymnastikmammorna, men han är där och han håller på Leigh – och det är bara just det som hon behöver.

Vad som skulle ha kunnat utvecklas till en mer typisk coming-of-age-film med idrottsinramning undviker tack vare berättarspråket den förutsägbarhet och ytliga sentimentalitet som genren förknippas med. Trots allt är den ”Perfect 10” som räknas mest inte den som görs på gymnastikgolvet – utan känslan att vara värdefull.

Pappan och de vuxna karaktärerna förblir, medvetet och i linje med perspektivet, att vara skissade i breda penseldrag. Varken Leigh eller vi åskådare kommer nära nog för att förstå eller söka tilltröst. Men halvbrodern Joe är omsorgsfullt fångad och syskonens ömsom kaxiga och ömsom mer taffligt trevande relation är fångslande.

Filmens ämne är universellt och tillgängligt, även om omständigheterna skiljer sig. Att söka sin plats och att bli älskad och sedd av andra är grundläggande mänskliga behov som *Perfect 10* ger fina samtalsingångar till.

Hur presenterar och låter filmen oss lära känna Leigh? Känns hon som en trovärdig karaktär?

Öppningsscenen med Leigh hängandes uppochner i gymnastiksalen återkommer mot slutet av filmen. Hur tolkar eleverna det? Är filmens kronologi inte så rak som vi först läser den, eller är scenen bara en snarlik upprepning av öppningssekvensen? Resonera vad regissören Eva Riley vill ha sagt med den återkommande bilden!

Vilken funktion har Reece för Leighs och Joes syskonrelation?

Varför försöker Leigh kyssa Joe?

Kan eleverna identifiera fem nyckelscener som är vändpunkter för Leigh? Diskutera t ex innebörden i scenerna när Leigh vill följa med Joe på fest, när de letar efter crossen ute i naturen och Joe kullar Leigh, samt festen när Leigh gör volter på parkeringsplatsen!

Perfect 10 (Perfect 10)

14-åriga Leigh bor med sin pappa i utkanten av Brighton. Hon tränar hårt för sin framtid som gymnast och kämpar samtidigt för att få ihop terminsavgifterna. När en äldre halvbror plötsligt träder in i Leighs liv förändras tillvaron.

EVA RILEY. STORBRITANNIEN 2019. 83 MIN.
TAL: ENGELSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.08.23 (DVD, VOD, DCP/SKOLBIO)
REK. FRÅN: ÅK 7

FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET!
SOCIALA FRÅGOR · FAMILJ · VÅLD OCH KRIMINALITET

FILMBORGARMÄRKET är en utmaning för lärare som vill arbeta med MIK och bättra på elevernas visuella läskunnighet.

Ta grundkursen om tio steg, som avslutas med FILMBORGARMÄRKET. En utbildning som ger elever (och lärare) färdigheter både inom film samt medie- och informationskunnighet, men också ämnesöverskridande kunskaper, verktyg för analys och kritiskt tänkande.

Läs mer på www.filmcentrum.se

Wendy

Peter Pan är en fiktiv karaktär skapad av den skotska romanförfattaren och dramatikern J. M. Barrie. I Barries verk är Peter Pan en frisinnad och busig pojke som kan flyga och aldrig växer upp. Han spenderar sin oändliga barndom med äventyr på den mytiska ön Neverland som ledare för de förlorade barnen ("the Lost Boys") och interagerar med älvor, pirater, sjöjungfrur, urinvånare och ibland även vanliga barn från världen bortom Neverland.

Peter Pan har blivit en kultfigur som kommit att symbolisera ungdomlig oskuld och eskapism och Barries karaktär har varit med i en mängd olika pjäser, filmer och böcker – både i adapterad och omarbetad form.

I Barries verk är Wendy Darling en av huvudpersonerna. Hon avskyr tanken på att bli vuxen, delvis på grund av hennes far som hon älskar men också är rädd för, då han har ett våldsamt humör. Hennes önskan att undvika att

växa upp möjliggörs när hon träffar Peter Pan, som tar henne och hennes två bröder till Neverland, där de kan förbli unga för alltid.

I Benh Zeitlings tappning är Wendy, som titeln redogör, filmens huvudperson. Handlingen har förlagts till modern tid och Wendy bor med sina bröder Douglas och James med sin ensamstående mamma ovanpå ett sunkigt hak i en amerikansk småstad. Mamman berättar för sina barn om ungdomsdrömmarna hon närde, men att de drömmarna tog slut när hon fick barn och då ersattes av en anspråkslös önskan om att få tillvaron att gå ihop ekonomiskt. Syskonens sökande efter en mer spännande tillvaro för dem ombord på ett tåg där de träffar den mystiske Peter...

Zeitlings film rör sig mellan realism och magi, ljus och mörker, nutid och dåtid i en något bekant men ändå anorlunda filmform.

Wendy (Wendy)

Wendy bor i den amerikanska södern där hennes mamma driver en diner. En dag passerar ett tåg utanför fönstret, och Wendy ser hur en mystisk gestalt lurar ombord hennes vän Thomas för att snabbt försvinna bort i dammolnen. Flera år senare dyker samma gestalt och samma tåg upp, och den här gången följer Wendy och hennes bröder med – till en ö där tiden inte finns och barn förblir barn för evigt.

BENH ZEITLIN. USA 2020. 111 MIN.
TAL: ENGELSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: ÅK 7

EXISTENTIELLA FRÅGOR · ATT BLI VUXEN

Alba

Albas väldekorerade affisch med alla internationella utmärkelser ger en fingervisning om filmens kvalitet. Den unga regissören Ana Cristina Barragán levererar en lågmäld men överrampande kraftfull uppväxtskildring som känns i själ och hjärta.

Det är en modig berättelse, som med stor lyhördhet har lyssnat in och gestaltar hur svårt det kan vara att växa upp och hitta sig själv. Barragán tar inga genvägar och förlitar sig inte på schabloner. Karaktärerna är underbyggda med finess och kräver både skådespelarnas och publikens fulla engagemang. Det kompromisslösa berättandet, den täta stämningen och omsorgen om karaktärerna ingjuter respekt. Det här är en film med puls men så långt ifrån fyndiga sarkasmer, flirtiga festscener och upprepade föräldraklichéer som man kan komma. Regissören och berättelsen förlitar sig på sin egen styrka, helt och fullt förenligt med filmens budskap.

Alba är inte en film som slätar över. Tvärtom är det en film som bekräftar. Det är svårt att växa upp, att tro på sig själv och att vara del av en gemenskap. Det är svårt när man är tolv år, och det är svårt när man är 42 år. Det är svårt med föräldrar och det är svårt att vara förälder. Att tillstå det och vara trogen sig själv är en kraftfull och förlösande bedrift.

– Må alla små och stora Albor där ute se och hitta kraften i den här ecuadorianska pärlan.

Alba (Alba)

Albas dagar passerar i tystnad. Hon tar hand om sin sjuka mamma och håller sig på sin kant i skolan. När mamman blir sämre och hamnar på sjukhus skickas Alba att bo hos sin pappa, som hon inte känner. Båda är förlägna och har svårt för situationen, som inte underlättas av att Alba går igenom puberteten och redan kämpar för att hitta sig själv och sin plats.

En genomträngande och träffande uppväxtskildring om acceptans; att livets resa fortsätter och att vi växer när vi vågar.

ANA CRISTINA BARRAGÁN. ECUADOR 2016. 99 MIN.
TAL: SPANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.10.02 (VOD)
REK. FRÅN: ÅK 7 FILMHANDLEDNING KOMMER!

FAMILJ · EXISTENTIELLA FRÅGOR · IDENTITET OCH SJÄLVBILD · MOD OCH RÄDLSA · MOBBNING · ATT BLI VUXEN

MRF – Filmfestival för mänskliga rättigheter 2020

MRF – Filmfestival för mänskliga rättigheter vänder sig till skolelever i alla åldrar. Varje filmvisning efterföljs av ett samtal. Med utgångspunkt i filmupplevelsen lyfter och diskuterar vi angelägna och aktuella frågor. Som samtalsledare engagerar vi filmare, journalister, forskare och samhällsdebattörer. Personer och organisationer med spetskompetens inom film och media och/eller mänskliga rättigheter. Ingen filmupplevelse lämnas okommenterad.

MRF 2020 blir förstas, som allting annat det här speciella året, annorlunda. Ska vi hitta en positiv vinkling så kan vi säga att vi nu i år i handling får omfamna det normavvikande: MRF antar delvis ny form, men blir också mer tillgängligt och kanske ännu bättre. Det är upp till oss och er tillsammans, av den anledningen att filmvisningarna bara är en del av programmet på MRF och att ni lärare och elever som gästar festivalen står för en stor del av innehållet. Hur betydelse-

fulla samtalen efter filmerna är vet ni som medverkat.

Hur gör vi då MRF i år? Som vanligt ges programmet vecka 47. Som vanligt hålls festivalen helt eller delvis online, beroende på höstens fortsatta utveckling. Vi vet redan nu att förflyttningar till och från biografer kommer att vara en ömmande punkt och vi vill inte riskera att deltagandet blir en fråga om mobilitet och geografisk placering i förhållande till biograferna. MRF har alltid arbetat för inkludering och de kostnadsfria visningarna ska inte hindras av kostsamma transporter. Fysiska visningar har länge varit en diskussionspunkt; transporter kostar av dyrbar tid, knappa ekonomiska resurser och bidrar till miljöbelastning. Samtidigt, har vi resonerat, är MRF en viktig mötesplats för elever från olika åldrar, skolor och områden.

Online-programmet tillgås gemensamt för klassen från skolan, eller individuellt för eleverna hemifrån. Vi

rekommenderar att visningarna ges i klassrummet för yngre deltagare, medan äldre elever kan uppmanas ta del av programmet hemifrån. Då det senare förutsätter att eleverna har teknik och uppkoppling påminner vi om att skolan också bör kunna erbjuda ett smidigt alternativ för elever att boka in egen datortid på skolan för att se filmen där om förutsättningarna saknas i hemmet. Filmerna kommer att finnas tillgängliga hela festivalveckan.

Att se film hemma som en del av "distansundervisning" kräver disciplin, men ger också fördelar. Många elever upplever att det är lättare att gå ner i varv och koncentrera sig på kvällen hemma, än i ett klassrum eller en biograf. Lika starkt som det kan vara att se film tillsammans, lika befriande kan det vara att slippa andras reaktioner eller själv bli observerad. I synnerhet när eleverna ska utmanas att se film de inte har "valt själva".

En digital festival betyder inte att

vi ger upp om vår devis att "ingen filmvisning lämnas okommenterad". Online-programmet kompletteras av både seminarium och lärarmaterial som förvaltar och vidareutvecklar filmens tematik.

Filmprogrammet släpps i september, när även information om biljettsläpp och bokning presenteras.

Mänskliga rättigheter under en pandemi

Många äktenskap ingås med orden att paret ska "älska varandra i nöd och lust". Uttrycket illustrerar att relationen ska förbli stark både i med- och motgång. Det är lätt att vara sams och må bra tillsammans när omständigheterna är bra, men kan vara svårare när glädjeämnen byts ut mot svårigheter.

Mänskliga rättigheter ska också gälla i nöd och lust. Och just nu befinner vi oss i en tid när det löftet prövas. För Sverige, inte minst, är det en ovan tid.

Begrepp och paroller som "omsorg", "medmänsklighet" och att "skydda de svaga" prövas. Det är lätt att kalla sig "solidarisk" – men vad händer när orden kräver mer än just ord? När ideologi och patos ska omsättas i handling uppenbaras en konflikt mellan skyldigheten att värna andras rätt och egenintressen, alltså den upplevda egna rätten. Vägar all rätt lika tungt?

I media har vi kunnat följa rapporter om hur äldre nekats läkarkontakt, fått palliativ vård istället för behandling, vårdbiträden som tvingas arbeta utan skydd, "undanstuvade" äldre som lider i ensamhet, som hånas och bespottas när de går ut för att handla och människor i olika riskgrupper som inte kunnat gå till jobbet men går utan ersättning. Samtidigt rapporteras om överfulla stränder, charterresenärer, förstörda naturreservat, välbesökta krogar, festande ungdomar, fulla busar och trängsel i butikerna som i sin tur föder krav om att slippa restriktioner för sport- och kulturarrangemang.

Vad säger den svenska samtiden om vårt förhållande till mänskliga rättigheter? Vad händer när rättigheter krockar med varandra? Vilken kompass rättar vi oss efter? Hur positionerar sig höger- respektive vänster rörelsen under pandemin? Hur agerar media? Vad menas med "den starkes rätt"? Vad händer med demokratin?

MRF – Filmfestival för mänskliga rättigheter uppmanar oss att lyfta blicken och att byta perspektiv; att se oss själva på avstånd och i varandra.

Medan vi faller

Få filmer lyckas lika väl att kombinera ett angeläget ämne med en genomtänkt estetik, som Mathieu Kassovitz moderna klassiker *Medan vi faller* (La Haine). Den fängslande historien utnyttjar filmmediets fulla potential för att efterlämna en filmisk upplevelse och väcka viktiga frågeställningar om vår samtid; den konfronterar makt och segregation, demokrati och representation – och hur all media, liksom filmen själv, är instrument för maktutövning. *Medan vi faller* lyckas engagera både akademiker, kräsmagade jurymedlemmar i Cannes och skoltrötta femtonåringar som säkert vet en hel del om den samhällsdebatt filmen berör.

Filmen, som fyller 25 år i år (!), tycks skrämmande nog och i alla avseenden mer aktuell än någonsin. Den nyrestaurerade kopian skulle uppmärksammas på årets Cannes-festival, där filmen hade sin ursprungspremiär den 27 maj 1995 och knep det ärofyllda priset för bästa regi. Covid-19 för-

ändrade förstas planerna. Två dagar innan filmens 25-årsdag hände istället det fruktansvärda. George Floyd blev brutalt mördad av polisen på öppen gata i Minneapolis i USA och orsakade stora protester mot övervåldet och polisbrutaliteten gentemot den svarta befolkningen.

Filmens aktualitet kom så att uppmärksammas på sorgligaste tänkbara sätt. Segregation, diskriminering, kränkningar och polisvåld är fortfarande verklighet. Människoliv fortsätter att spillas och desperata protester blir mer desperata.

Att *Medan vi faller* har åldrats så väl med bibehållen relevans har också en skamlig baksida i att samhället inte har gjort det. Låt det inte gå 25 år till.

Vår samtidshistoria skrivs nu och Black Lives Matter-rörelsen är en trängande viktig del av den.

Medan vi faller (La Haine)

Parisförorten skakas av kravaller när en 16-årig pojke blir allvarligt skadad av polisen. Nyheterna rapporterar om händelsen och luften darrar av spänning mellan polisen, journalisterna och ungdomarna.

I epokgörande bildspråk följer filmen tre kompisar till den skadade pojken – Saïd, Vinz och Hubert – under ett händelsenikt dygn uppdelat i kapitel efter en illavarslande tickande klocka.

MATHIEU KASSOVITZ. FRANKRIKE 1995. 96 MIN.
TAL: FRANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: ÅK 8

FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET!

VÅLD OCH KRIMINALITET · MAKT OCH MOTSTÅND · RASISM OCH FRÄMLINGSFIENTLIGHET · DEMOKRATI · MEDIA · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · SAMHÄLLSKUNSKAP · SOCIALA FRÅGOR

Guldburen

2016 gav Donald Trump i vallöfte en 300 mil lång mur längs hela gränsen mot Mexiko, från Stilla havet till Mexikanska golfen. Muren ska stoppa de hundratusentals papperslösa som tar sig från Mexiko till USA varje år.

Gränsen mellan USA och Mexiko är världens mest passerade gräns med omkring 350 miljoner dokumenterade passager om året. På den amerikanska sidan gränsar delstaterna California, Arizona, New Mexico och Texas mot Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León och Tamaulipas i Mexiko. Texas har längst gränssträcka av de amerikanska delstaterna och Chihuahua av de mexikanska.

Våren 2019 twittrade president Trump att USA kommer att införa tullar på alla varor från Mexiko, så länge migranter fortsätter att ta sig över gränsen från Mexiko till USA. Hotet blev en "game changer" som kom att utmynna i ett kontroversiellt avtal mellan USA

och Mexiko om att stoppa migranter på väg mot USA.

Papperslösa som flyr våld och fattigdom i sina hemländer – till exempelvis El Salvador, Guatemala och Honduras – stoppas redan i och vid gränsen mot Mexiko. Trumpadministrationen drev med sin "nolltolerans" också igenom att migranterna skulle åtalas, med följden att barn skildes från sina föräldrar om de greps. Kraftfulla protester från omvärlden stoppade förfarandet.

Bygget av muren fortskrider, genom finansiering med 2,5 miljarder dollar från försvarsdepartementet som Högsta domstolen godkänt att disponera till ändamålet, efter att presidenten utlyst "nationellt nödläge". Vad ska hända med alla människor som tvingas fly? Vad är rätten att fly värd om det saknas rätt att stanna? Höstens presidentval kommer bli avgörande för hur världens största demokrati ska förhålla sig till mänskliga rättigheter.

Guldburen (La jaula de oro)

Mångfaldigt hyllat drama om tre tonåringar från Guatemala – Juan, Sara och Samuel – som försöker ta sig till genom Mexiko till USA. Resan med godståg och till fots längs järnvägsspåren mot "el norte" blir en skoningslös odysse som förändrar livet för alltid.

La jaula de oro, Guldburen, hade världspremiär och prisades i Cannes och har därefter haft ett rikt festivaliv med prestigefulla utmärkelser världen över. Den drabbande skildringen fångar med oöverträffad fingertoppskänsla en berättelse smärtsamt nära verkligheten.

Från producenterna bakom *Guldburen* kommer nu Berlin-vinnaren *Los Lobos*, med biopremiär hösten 2020.

DIEGO QUEMADA-DÍEZ. MEXIKO 2014. 108 MIN.
TAL: SPANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.10.16
REK. FRÅN: ÅK 8 FILMHANDLEDNING KOMMER!

VÅLD OCH KRIMINALITET · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · MIGRATION · EXISTENTIELLA FRÅGOR · RASISM OCH FRÄMLINGSFIENTLIGHET · ETNICITET OCH URSprung · MAKT OCH MOTSTÅND · ATT BLI VUXEN

Scheme Birds

Filmteamet följer Gemma, hennes kille Pat och resten av kompisgänget nära. Vi får vara med på fester, i slagsmål, i vardagsmys framför teven, och alla framför kameran känns hundra procent naturliga och oförställda. Tog det lång tid att få förtroendet hos de medverkande?

Ellinor: I början spelade de lite för kameran, spexade och ville visa upp sina liv, berättade storn om sig själva. Men de tröttnade ganska snart på det, och då fick vi hänga på utan att de tänkte så mycket på oss eller störde sig på att vi var där. Även när de röker på, de reflekterar inte över att det skulle vara något dåligt. Det är standard, som att ta en kopp kaffe.

Ellen: Jag tror också att det är för att vi kom utifrån. Hade vi kommit från BBC eller varit ett lokalt filmteam hade de nog känt sig mer utsatta. Eftersom vi kom från Sverige och kändes ofarliga så blev det lättare att släppa in oss.

Filmen beskriver en ful vardag men är mycket vacker. Ellinor Hallins lyhörda kamera bittar de små ögonblicken, som när Gemma pausar för en cigg i skogen och ljuset spelar över trädkronorna, eller när en trolsk kvällsbimmel ligger över de opersonliga höghusen. Var det viktigt för er att visa skönhet i misären?

Ellinor: Gemma älskar sitt liv, hon tycker inte att det är misär. Hon förstår att det händer dåliga grejer men hon trivs i Motherwell. Det är hennes hem, den plats i världen där hon helst vill vara. Eftersom vi berättar historien ur hennes perspektiv så måste vi visa det. Inte zooma in på en trasig ruta och säga "titta här vilken misär!" med en utanförblick. Det är viktigt att det också känns lite roligt och mysigt och vackert. Alla fattar ändå att det är ett hårt liv.

Excerpt ur längre intervju med filmskaparna av Per Perstrand, Svenska Filminstitutet. www.filminstitutet.se

Scheme Birds (Scheme Birds)

Gemma är 18 år och bor i den skotska staden Motherwell som en gång i tiden var känd för sitt stål. När verken stängdes 1997 blev många arbetslösa och samhället har inte riktigt hämtat sig sedan dess. Gemma bor hos sin farfar som föder upp duvor och tränar henne i boxning. Hon vill bort från tillvaron som för ungdomarna i Motherwell präglas av slagsmål, alkohol och fängelsestraff. När hon blir gravid med sin pojkvän ser hon möjligheten till en nystart men glädjen överskuggas av beskedet att en vän blivit överfallen.

ELLEN FISKE & ELLINOR HALLIN. SVERIGE, SKOTTLAND 2020. 85 MIN.
TAL: ENGELSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

DOKUMENTÄR · VÄLD OCH KRIMINALITET · SOCIALA FRÅGOR · SAMHÄLLSKUNSKAP · ATT BLI VUXEN

Buddha in Africa

Ur Amnesty Press:

Det mest uppenbara temat i *Buddha in Africa* är det om modern kolonialism. Även om västvärlden har åtskilligt kvar att bearbeta vad gäller det koloniala arvet är det svårt att föreställa sig att ett västligt land idag skulle ge sig på ett nytt kolonialistiskt projekt helt utan etiska förbehåll eller protester. Det är därför slående och surrealistiskt att se så oförblommerad kolonialism som hos ACC, utan någon som helst reflektion kring de negativa konsekvenser skolan orsakar. Det känns som om tiden stått still, bara aktörerna är nya.

Samtidigt är *Buddha in Africa* en mer mångbottnad film än så. Genom sitt fina porträtt av Enock får vi lära känna en tonårskille lik vilken tonårskille som helst. Och trots att det är omöjligt att inte ifrågasätta skolan, och trots att barnen inte själva valt gemenskapen, har rektorn rätt i att de

alla blir till "en stor familj". Mellan Enock och skolans lärare i Kung Fu uppstår närmast en far-son-relation. Att gemenskapen också bidrar med positiva värden för eleverna gör Schafers film ännu mer intressant. Den skulle passa utmärkt som ett diskussionsunderlag i undervisningen om kolonialism på gymnasiet.

Läs mer och stötta Amnesty genom: www.amnestypress.se

Buddha in Africa (Buddha in Africa)

På en kinesisk internatskola i Malawi får föräldralösa barn en strikt buddhistisk uppfostran. 15-åriga Enock drömmer om att bli kampsportsstjärna men slits mellan två kulturer och ställs inför svåra beslut under sitt sista skolar. Ska han återvända till hembyn där hans släktingar bor, eller studera vidare i Taiwan? Samtidigt ger skolan en möjlighet till utbildning och ett välbetalt jobb.

Med Kinas ökade närvaro på den afrikanska kontinenten ger *Buddha in Africa* en unik inblick och utgångspunkt för frågeställningar kring identitet, globalisering, mjuk makt och modern kolonialism.

NICOLE SCHAFER. SVERIGE, SYDAFRIKA 2020. 90 MIN.
TAL: ENGELSKA, MANDARIN TEXT: SVENSKA
RELEASE: TBA (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

DOKUMENTÄR · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · HISTORIA · SAMHÄLLSKUNSKAP · POLITIK OCH STATSVETENSKAP

Idomeni

Flyktinglägret Idomeni stängdes i maj 2016. Men 2019, tre år efter att flyktingavtalet mellan EU och Turkiet undertecknades, satt fortfarande män, kvinnor och barn fast i överbefolkade, ottrygga omständigheter på de grekiska öarna.

– Grekland har blivit en dumpningsplats för män, kvinnor och barn som EU har misslyckats med att skydda, sa Emmanuel Goué, landansvarig för Läkare Utan Gränser i Grekland i mars 2019.

Mars 2020 varnade Läkare Utan Gränser om att de överfulla och fruktansvärda levnadsvillkoren i lägren på de grekiska öarna är en perfekt grogrund för ett utbrott av covid-19. Att evakuera människorna därifrån är nu viktigare än någonsin, anser den medicinska humanitära organisationen.

– I vissa delar av Moria-lägret finns det bara en vattenkran åt 1.300 per-

soner, det finns ingen tvål och hela familjer tvingas sova i utrymmen på högst tre kvadratmeter. Detta innebär att de åtgärder som rekommenderas för att förhindra spridning, som att tvätta händerna ofta och hålla avstånd från varandra, är omöjliga, förklarar läkaren Hilde Vochten, Läkare Utan Gränser medicinska koordinator i Grekland.

Läs mer, följ utvecklingen och stötta Läkare Utan Gränser:

www.lakareutangranser.se

Idomeni (Idomeni)

Nadia och Nawaf har flytt ett folkmord tillsammans med sina barn. Yasir oroar sig för sin fru som sedan ett och ett halvt år tillbaka är fången hos IS, som tidigare dödat deras minsta son. De två familjerna är fast i den lilla grekiska byn Idomeni som blivit ett tillfälligt flyktingläger i Grekland vid gränsen mot Nordmakedonien. Idomeni skildrar en vardagskamp i en tid av tung väntan och är ett porträtt av människor – barn och vuxna – som tvingas finna sig i en verklighet som kommer att präglade dem för livet.

DAVID ARONOWITSCH, SVERIGE 2020. 90 MIN.
TAL: KURDISKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.09.25 (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

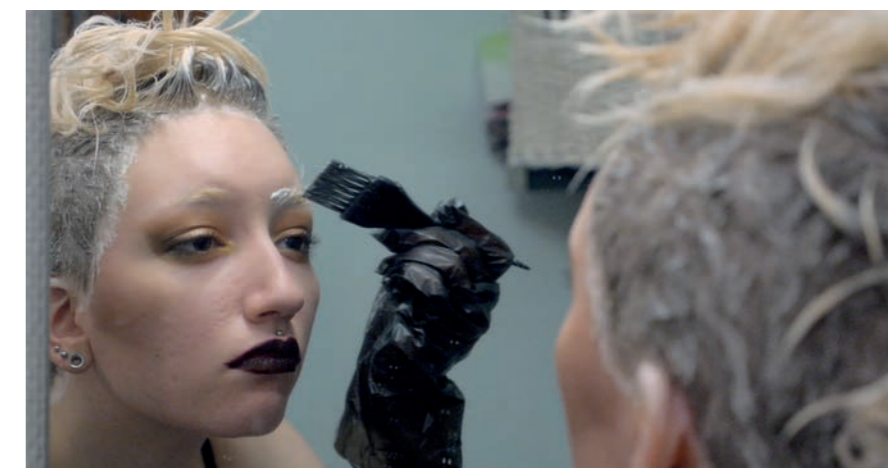
DOKUMENTÄR · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · MIGRATION · HISTORIA · SAMHÄLLSKUNSKAP · POLITIK OCH STATSVETENSKAP

Alltid Amber

Amber är 17 år, ickebinär och planerar att inleda sin utredning på transvården i Stockholm. Som stöd finns Ambers mamma och bästa vännen Sebastian som delar erfarenheten av könsdysfori och är den närmaste vän Amber någonsin haft. De två vännerna hänger varje dag och delar på allt i en berusande tid av identitetsskapande, drömmar, fester och nyfunna vänskaper. Men när Amber träffar kärleken ställs relationen med Sebastian på prov. En uppväxtskildring om stark vänskap, svek och att våga lita på människor igen.

HANNAH REINIKAINEN & LIA HIETALA, SVERIGE 2020. 76 MIN.
TAL: SVENSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

DOKUMENTÄR · IDENTITET OCH SJÄLVBILD · HBTQ · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

När själen darrar

Adel Darwish är utbildad ingenjör men väljer att följa sin skådespelardröm. Efter endast ett år som nyanländ från Syrien antas Adel vid Teaterhögskolan i Göteborg, som en av elva studenter bland tusentals sökande skandinaver. Filmen följer Adels dramatiker- och scendebut på Göteborg stadsteaters välrenommerade ungdomsscenen Backa teater, där han regisseras av den prisade regissören Mattias Andersson (Dramatens nya teaterchef).

– En film om att följa sin dröm mot alla odds.

SARA SOMMERFELD, SVERIGE 2020. 59 MIN.
TAL: SVENSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

DOKUMENTÄR · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER · IDENTITET OCH SJÄLVBILD · KONST OCH KULTUR · MIGRATION

Woman (Woman)

Hur vet man om ett samhälle utvecklas i rätt riktning? Kvinnors position och möjligheter sägs vara ett lands bästa indikator på hur hälsosamt deras samhället fungerar.

Anastasia Milkova är en journalist som arbetat med att dokumentera problem som illegal immigration, människohandel och surrogat-mödraskap. Tillsammans med dokumentärfilmaren och FN-ambasadoren Yann Arthus-Bertrand skapade hon dokumentären *Human* om mänsklighet över hela jorden med över 600 intervjuer. I *Woman* fortgår detta arbete, men med ett nytt spännande fokus.

YANN ARTHUS-BERTRAND & ANASTASIA MIKOVA, FRANKRIKE 2019. 104 MIN.
TAL: ENGELSKA, FRANSKA, SPANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: FINNS (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

DOKUMENTÄR · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

I skolan pratar man ofta om fem olika grundformer för dokumentärt berättande med film:

- Den klassiska
- Den observerande
- Den poetiska
- Den personliga
- Den fiktiva

Diskutera vad indelningen tillskriver respektive uttryck och hur dokumentären du just sett förhåller sig till begreppen! Är de användbara? Säger de oss också något mer övergripande om dokumentärt berättande?

Globala målen i låg- och mellanstadiet

Globala målen angår alla, alltid. – Men upplägget kring hur vi tar oss an hållbarhetsundervisningen med olika åldersgrupper skiljer sig. I förskolan finns utrymme för temastyrd pedagogik och längre utforskande projekt med stor tyngd vid empiri och språk. I högstadiet och gymnasiet har eleverna en kunskapsgrund och verktygslåda att arbeta med. I åldern däremellan finns en stark medvetenhet och nyfikenhet kring världen runtomkring oss. Det är en fantastisk och tacksam tid att arbeta med hållbarhetsfrågor och spinna starka grunder i de kunskapsnät som ska följa eleverna genom livet.

De sjuttio globala hållbarhetsmålen är oskiljaktiga och beroende av varandra. Att synliggöra och skapa nyfikenhet

kring målen och de symboler som är satta att illustrera dem är viktigt. Som ramverk för arbetet med hållbarhetsfrågor kan tankemodellen med de tre dimensionerna av hållbarhet – ekologisk, ekonomisk och social – vara användbar.

Att prata om vad paraplybegreppen innebär och låta eleverna själva fundera kring om och hur en text berör perspektiven är en god vana. När vi har satt ihop våra filmpaket för låg- och mellanstadiet så har vi det i åtanke. Det är färre filmer än i våra paket för äldre elever – de tar inte mycket tid i anspråk, men är komplexa med många lager och en gemensam bredd i både innehåll och uttryck. *Vad säger de om världen vi lever i? Vad säger de om framtiden?*

För att nå helhetsförståelse och uppmuntra analys kan man också jobba "baklänges" med att lära känna de sjuttio hållbarhetsmålen! Börja stort och avancera genom att låta eleverna närma sig de enskilda målen utifrån sin egen förståelse!

Globala målen för högstadiet

Har olika hållbarhetsmål olika prioritet? Resonera och motivera! Är individens inställning och omställning drivande eller är det maktavarnas?

Världsnaturfonden WWF har tagit fram en uppställning över fem områden inom vilka vi alla med vardagliga beslut kan påverka mycket. Vilka är dessa områden? Vilka omställningar är du själv villig att göra för att vi globalt ska kunna uppnå hållbar utveckling? Har du tilltro till att dina val och eventuella eftergifter gör skillnad?

För att påverka politiskt i allmänna val behöver du vara 18 år, är det en rimlig åldersgräns? Varför / varför inte? Är det något som du ser fram emot? Finns det något annat som avgör om man får rösta i Sverige? Kan man bli av med sin rösträtt?

Förklara ordet "medborgarskap"! Är medborgarskap en mänsklig rättighet? Finns det människor som saknar medborgarskap? Vad beror det på? Vad blir konsekvenserna?

Vad menas med segregation? Är Sverige segregerat? Hur och varför? På vilket sätt märks det i så fall och vad tror du

att det har för konsekvenser, för enskilda personer och för landet? Kan det till och med ha konsekvenser för demokratin och hur vi uppfattar den?

Förklara varför vi har skolplikt! Är det gratis att gå i skolan i Sverige? Hur länge kan man utbilda sig? Vet du vad du vill bli när du blir stor? Hur ser vägen dit ut? Vad behöver du göra för att införliva målet? Finns det någon förändring i skolan som du kan se skulle hjälpa dig och andra? Diskutera rutiner, studiero, stöd, disciplin och arbetsmiljö!

Skolmiljön är viktig. Precis som vilken arbetsplats som helst lyder skolan under lagstiftning. Vart vänder du dig om något inte är bra i skolan? Vart vänder du dig om du eller någon annan mår dåligt i skolan?

Mobbning är när någon blir illa behandlad av andra, flera gånger. Vem som helst kan utsättas för mobbning och behöver då hjälp av omgivningen att sätta stopp för det som pågår. Det är också viktigt att komma ihåg att den som mobbar andra inte mår bra och har problem som den behöver vuxenstöd för att reda ut. Hur jobbar din skola mot mobbning? Hur ser du själv till att

vara en schysst kompis?

Vad är "normer"? Kan du ge exempel på några normer? Begreppet "normkritik" har blivit etablerat – vad innebär det?

Hur kan normkritik hjälpa oss i arbetet för en hållbar utveckling; socialt, ekonomiskt och ekologiskt? Diskutera och ge exempel, gärna kopplade till specifika mål!

...Hundratals frågeställningar återstår, men till hjälp har varje film ett eget handledningsmaterial. En grundläggande och återkommande fråga är förstas vilka fler hållbarhetsmål som filmen berör, utöver det som den är satt att belysa. Ett tips är att ställa frågan direkt i anslutning till visningen, men också efter att ha arbetat med filmens tematik. Eleverna brukar överraskas och bli stolta av de samband som de fått att framträda genom sin analys!

De filmer som ingår i paketet "Globala målen för högstadiet" är:

Loving Lorna, Bugs, #will, Jamila, Girls & Boys, There Will Be Water, Solar Mamas, Jordgubbstandet, Bikes vs Cars, La Zona, Human Scale, Plastic Bag, Beasts of the Southern Wild, Blue, Inte bara honung, The Rocket och Varje ansikte har ett namn.

Globala målen-paketet för lågstadiet innehåller: Havets sång, Pingvinresan 2 och Tito och fåglarna. Globala målen-paketet för mellanstadiet innehåller: Binti, Giraffada, Jag köpte en regnskog, Havets sång, Pingvinresan 2 och Tito och fåglarna.

Globala målen för gymnasiet

Har olika hållbarhetsmål olika prioritet? Resonera och motivera! Är individens inställning och omställning drivande eller är det makthavarnas? Vilka är "makthavarna" och varför?

"Allt färre människor i världen lever i extrem fattigdom" – sant eller falskt? Vad menas med begreppet? Vad är relativ fattigdom och hur ser förhållandena ut i Sverige? I Venezuela sjönk 84 människor varje timme ner i extrem fattigdom under 2019. Vad beror landets ekonomiska kris på? Hur styrs landet? Vad tror du händer med det politiska systemet under förhållanden som dessa? Förankra ditt resonemang med jämförelser och exempel. Vad behövs för att kunna vända krisen och skapa hållbar utveckling? Finns det negativa bieffekter av den lösning du ser? Vilka?

Världsnaturfonden WWF har tagit fram en uppställning över fem områden inom vilka vi med vardagliga beslut kan påverka mycket. Vilka är dessa områden? Vilka omställningar är du själv villig att göra för att vi globalt ska kunna uppnå hållbar utveckling? Är det något du saknar i WWF:s uppställning? Har du tilltro till att dina levnadsväl

eventuella eftergifter gör skillnad? Har du tilltro till det politiska systemet och att demokratin fungerar? Resonera och motivera! Vad kännetecknar en demokrati och vad förutsätter den?

Vad menas med "missnöjespolitik"? Vad menas med "motmakt"? Tillför begreppet något till hur vi förstår makt? Resonera kring makt, motmakt och utanförskap! Är Sverige segregerat? Vad är symptomen och konsekvenserna för individerna och för landet tror du? Kan du se konkreta politiska beslut som avhjälpel eller bidrar till segregation? Är det några specifika hållbarhetsmål som direkt berör segregationsfrågor?

Hälsa kan förstås kroppsligt och psykisk. Är "psykisk ohälsa" detsamma som "psykisk sjukdom"? Vad säger Världshälsoorganisationen (WHO)?

Maslows behovstrappa är en välkänd psykologisk förklaringsmodell. Beskriv den! Idén härrör från 40-talet – har den giltighet idag? Vad talar för respektive mot den? Vad tror du själv är grundläggande för att individen ska uppleva "hälsa"? Hur ska ett samhälle organiseras för att möta dessa behov? Frågan är gigantisk – bryt

ner den genom att lyfta fem centrala samhällsfunktioner som du anser behövs för att garantera människors välmående. Vilka globala mål angås av dina prioriteringar? Hur ska dessa funktioner finansieras? Diskutera fördelningspolitik. Vad anser du är rättvist – och för vem? Vad grundar sig resonemanget i för uppfattning? Diskutera förhållningssätt och följer av regeletik respektive konsekvensetik!

Från normativ etik till normer. Kan man säga att normkritik är att praktisera motmakt? Diskutera begreppen "heteronorm", "vithetsnorm", "cisnorm", "könsuttryck", och "damfotboll"... Hur skapas och sprids normer? Hur påverkar de individen och samhället? Vilka samband ser du mellan moral, normer och religion?

Här är ett axplock av de frågeställningar

De filmer som ingår i paketet "Globala målen för gymnasiet" är:

La familia, Bugs, Martyren, Scaffolding, Silvana – väck mig när ni vaknar, Soft Water Hard Stone, Solar Mamas, Jordgubbslandet, There Will Be Water, Waste Land, Human Scale, Plastic Bag, Beasts of the Southern Wild, Blue, Inte bara honung, Varje ansikte har ett namn och The Cove.

Inland

En ung kvinna från Stockholm flyttar till sin pojkväns hemort, ett litet samhälle i Norrlands inland. Men relationen tar abrupt slut redan innan de hunnit fram och hon tvingas ta ännu ett avgörande beslut. Trots uppbrottet väljer hon att genomföra flytten och skaffar sig ett jobb i en mataffär. Men det nya samhället har andra okända koder. Här lämnar man dörren oläst, super på Hotellet på helgerna, kör bil på isen. Hur blir man en del av något nytt?

Jon Blåhed tecknar efter Elin Willows roman "Inlandet" upp bilden av en ung själ utan riktning vars inre resa tar form i det yttre landskapets dramatiska såväl som småskaliga storslagenhet.

JON BLÅHED. SVERIGE 2020. 90 MIN.
TAL: SVENSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.10.09 (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

FAMILJ · IDENTITET OCH SJÄLVBILD · GLESBYGD · FILM PÅ BOK

Papicha (Papicha)

18-åriga Nedjama och hennes vän Wassila smiter ut från internatskolan på nätterna för att dansa loss på Algers hemliga nattklubbar. Nedjama, eller Papicha som hon kallas, är också ute för att sälja sina hett eftertraktade, egendesingade kläder. På vägen hem skrattar de åt affischer som manar kvinnor att beslöja sig. Men den religiösa radikalismen blir allt mer påtaglig. Trots de våldsamma inträngerna vägrar Papicha att låta sig kontrolleras och bestämmer sig istället för att ordna en modevisning. Algeriets Oscarsbidrag.

MOUNIA MEDDOUR. ALGERIET, FRANKRIKE 2019. 108 MIN.
TAL: FRANSKA, ARABISKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: TBA (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

MAKT OCH MOTSTÅND · RELIGION OCH LIVSÅSKÄDNING · MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

The Painted Bird (The Painted Bird)

Pojken, vars föräldrar är jagade av nazisterna, har blivit placerad i fosterhem hos en äldre kvinna. Inom kort dör den gamla kvinnan och Pojken är nu ensam, på vandringsfärd genom landsbygden, från byar till lantgårdar. I sin kamp för överlevnad får Pojken utstå oerhörd brutalitet från de obildade och vidskepliga bönderna och bli vittne till de fruktansvärda våldshandlingar utförda av de hänsynslösa soldaterna, från både de ryska och tyska trupperna. När kriget till slut är till ända har Pojken förändrats, för alltid.

VÁCLAV MARHOUL. TJECKIEN, SLOVAKIEN, UKRAINA 2019. 169 MIN.
TAL: TJECKISKA, TYSKA, RYSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: TBA
REK. FRÅN: GYMNASIET

HISTORIA · KRIG OCH KONFLIKT · EXISTENTIELLA FRÅGOR

Översättarna (Les traducteurs)

Nio översättare har lyckats få ett riktigt drömjobb. Tillsammans ska de översätta den avslutande delen av en omåttligt populär fantasytrilogi. Hemlighetsmakeriet inför boksläppet är på den nivån att de får utföra arbetet isolerade i en lyxigt inredd bunker. Trots den ngorösa säkerheten händer det otänkbara. De tio första sidorna av manuskriptet sprids online. Tjuven är uppenbarligen en av översättarna och den uppretade förläggaren tänker inte sky några medel i jakten på den som läckt manuskriptet. Drömjobbet blir en mardröm.

RÉGIS ROINSARD. FRANKRIKE 2019. 105 MIN.
TAL: FRANSKA TEXT: SVENSKA
RELEASE: 2020.11.18 (VOD)
REK. FRÅN: GYMNASIET

ARBETSLIV · PSYKOLOGI · SOCIOLOGI

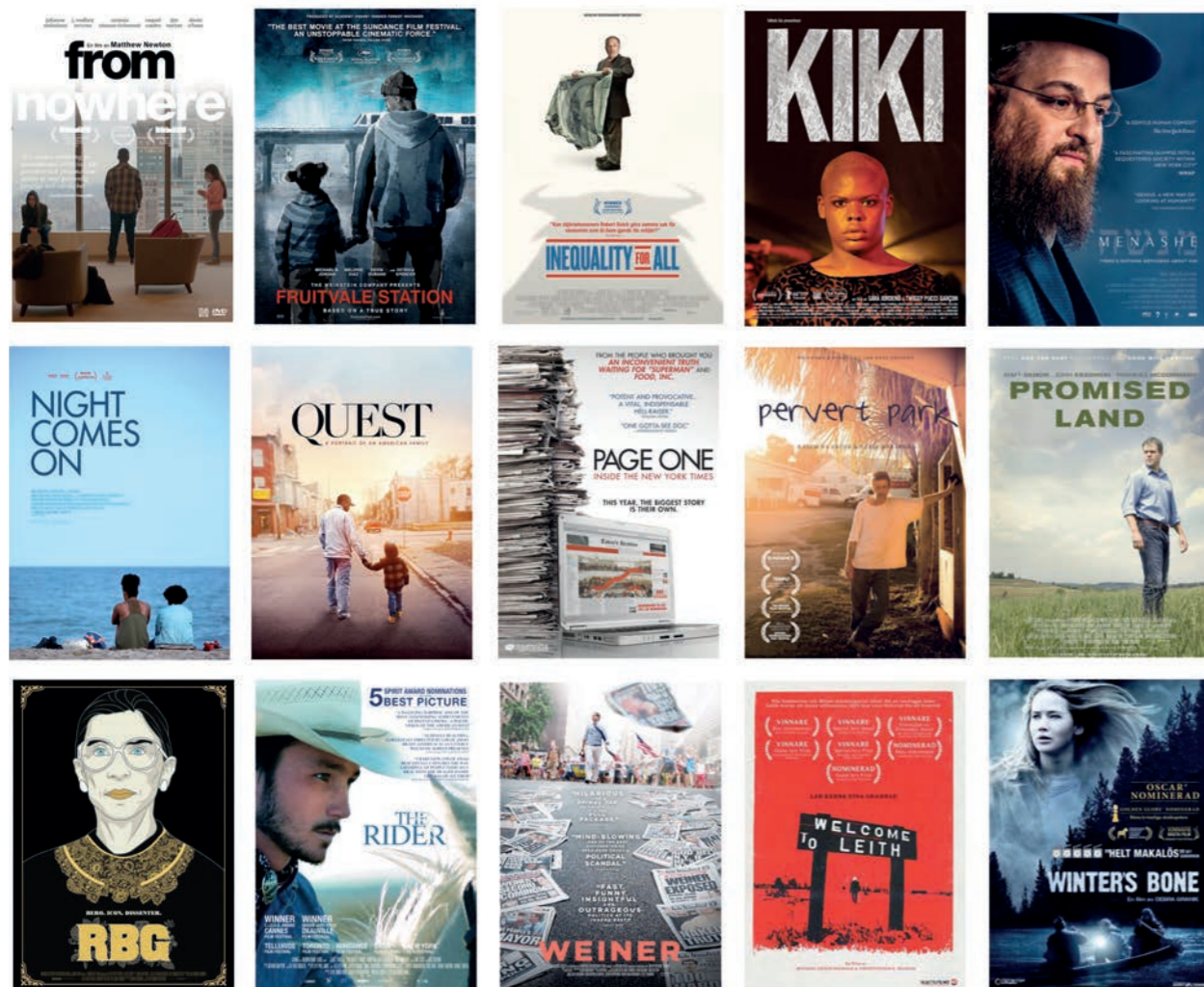

Tips! Presidentvalet i USA 2020

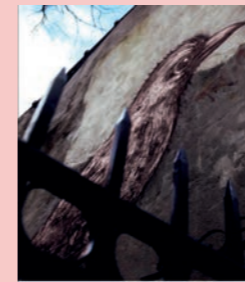
In God we trust.

327 miljoner invånare – en president. Vems?

128,8 av 231,5 miljoner röstberättigade amerikaner tog sig till vallokalerna 2016. Nu är det dags igen. Presidentvalet i USA 2020 avgörs den 3 november. Det är det 59:e i ordningen och president och vicepresident ska väljas för mandatperioden 2021 till 2025. Donald Trump står för riksrätt men önskar bli omvald. Valet förutspås bli olikat tidigare och klyftan mellan demokrater och republikaner sägs större än någonsin tidigare i modern tid. Vilka är de 327 miljoner invånarna som ska fatta beslut? (Och som inte får vara med och fatta beslut...?)

Tips! Övergripande resurser för filmpedagogiskt arbete

Introduktion till filmpedagogik belyser hur filmen och andra rörliga bildmedier kan användas för en modern, dialogbaserad undervisning från förskoleklass till gymnasieskola. Vad är egentligen filmpedagogik? Hur kan den bedrivas? Här finns inspirerande och motiverande texter om nyttan och nöjet med filmpedagogik ur både teoretisk och praktiskt perspektiv.

Filmpedagogiken utgör egentligen inte en metod, utan flera olika metoder. Den är en estetisk läroprocess – en som stimulerar eleven till att aktivt se, samtala om och skapa såväl självständigt som i dialog med kamrater och pedagog. Den är också en av grundstenarna inom media literacy, eller medie- och informationskunnighet (MIK), som är central för orienteringen och inkluderingen i ett modernt, demokratiskt samhälle. Denna andra, utökade upplaga av boken innehåller ett nytt kapitel om litterära adaptationer.

Introduktion till filmpedagogik, 2 uppl : Vita duken som svarta tavlan
ISBN 9789140692634

Alla filmers filmhandling!

Handledning för filmer som saknar eget pedagogiskt material.

Svenska Filminstitutets allmänna handledning för filmer som saknar eget pedagogiskt material.
www.filminstitutet.se

FILMCENTRUM FAQ

Får jag sälja biljetter för en symbolisk summa till en slutet visning som vi arrangerar?

– Nej. Men du kan ta ut en avgift för medlemskap i en filmklubb. Eller sälja popcorn i anslutning till visningen.

Får jag annonsera om vår institutionella visning?

– Du får inte i press, etermedia eller med affischer annonsera offentligt med filmens titel. Däremot får du annonsera om att ni har en visning. På den egna hemsidan, i sociala medier, nyhetsbrev och i visningslokaler får du marknadsföra arrangemanget även med titel angivet.

Jag skulle vilja visa en film i skolan men hittar inte uppgift om åldersgränsen?

– Statens medieråd har till uppgift att fastställa åldersgränser på film som ska visas offentligt för barn under 15 år. Filmer som inte har granskats av Statens medieråd får automatiskt åldersgränsen 15 år för offentlig visning, oavsett innehåll. – På FilmCentrum anger vi rekommendationer, som baseras på filmens form och tematiska relevans för målgruppen.

Jag har ett licensavtal för institutionella visningar, gäller det hos FilmCentrum?

– Nej. FilmCentrums utbud omfattas inte av något licensavtal.

Utbudsdagar hösten 2020?

Höstens fysiska utbudsdagar och arrangemang är framskjutna eller anpassade för att svara mot säkerhetsåtgärder och rekommendationer i och med covid-19. Det betyder att våra fysiska mötesplatser är kraftigt decimerade.

Vill du boka in ett digitalt möte, ha besök av en filmpedagog online, arrangera ett webbaserat seminarium eller bara ha en filmintroduktion över nätet så tveka inte att kontakta oss! Det mesta är möjligt och nya rutiner utkristalliserar sig i snabb takt – vår passion för filmsamtal är intakt!

Kontakt

Allmänna frågor: info@filmcentrum.se / 08 545 275 00

Skapande skola: skapandeskola@filmcentrum.se

Skolbio: skolbio@filmcentrum.se

Övriga visningsfönster: distribution@filmcentrum.se

Föregående termins mest efterfrågade:

Spelfilm

1. Tito och fåglarna
2. Binti
3. Unge Ahmed
4. And Then We Danced
5. Parasit
6. A Colony
7. Giraffada
8. Supa modo
9. Havets sång
10. Måste gitt

Dokumentärfilm

1. Soft water hard stone
2. Pingvinresan 2
3. Varje ansikte har ett namn
4. Push
5. Bortom det synliga – Hilma af Klint
6. Bikes vs Cars
7. Midnight Traveler
8. The Humans Scale
9. Blue
10. Solar Mamas

Skolbio

Merparten av FilmCentrums skolbioverksamhet vt 2020 gavs online, varför mest efterfrågade titlar inryms i listorna intill

70th Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Generation

GRAND PRIX
WINNER

LOS LOBOS

En film av
SAMUEL KISHI LEOPO

FilmCentrum
Bredgränd 2
111 30
STOCKHOLM

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

B

SVENSK PREMIÄR 23 OKTOBER 2020

CAST MAXIMILIANO NÁJAR MÁRQUEZ LEONARDO NÁJAR MÁRQUEZ MARTHA REYES ARIAS CICI LAU JOHNSON T. LAU PRODUCERS INNA PAYÁN LETICIA CARRILLO SILVA

SCREENPLAY SAMUEL KISHI LEOPO SOFIA GÓMEZ CÓRDOVA LUIS BRIONES MACÍAS CO-PRODUCTION MÓNICA LOZANO SAMUEL KISHI LEOPO

PHOTOGRAPHY OCTAVIO ARAÚZ PRODUCTION DESIGN HANIA ROBLEDO RICHARDS EDITION CARLOS ESPINOZA BENÍTEZ YORDI CAPÓ SAMUEL KISHI LEOPO

SOUND DESIGN MARIO MARTÍNEZ COBOS MUSIC KENJI KISHI LEOPO ONLINE PRODUCTION ORNELLA JARAMILLO ASSOCIATED PRODUCTION LUIS SALINAS CHRISTIAN U HERNÁNDEZ DDN PICTURES

FiGa Films

Svensk distribution: www.smorgasbordpicturehouse.se